



Universitätsbibliothek Paderborn

**Septiceps Lvthervs, Vbiqve Sibi, Svis Scriptis contrarius,
in visitationem Saxonicam**

Cochlaeus, Johannes

Parisiis, 1564

Illvstrissimo ac Generosissimo Principi & Domino D. Ioanni, Ducis
Saxoni[a]e, Sacri. Rom. Imperij Arachimarscalco, Principe Electori,
Turingiae Lantgrauio, ac Misnae Marchioni, Ioannis Cocl[a]eus. S.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35803

ILLV STRISSIMO AC
Generosissimo Principi & Do-
mino D. Ioanni, Ducis Saxonie,
Sacri Rom. Imperij Archimar-
scalco, Principi Electori, Turin-
giæ Lantgrauio, ac Misnæ Mar-
chioni, Ioannes Coclæus. S.P.D.

*Ilustriß.ac generosiss. Prin-
ceps, & Domine, Posteaquā
in has terras Aquilonares,
vbi latissima ditione impe-
ras, migravi, Regini ameni-
tate relicta, ut sub illustriß.ac Pientiss. Prin-
cipe, & Domino D. Georgio, Duce Saxoniæ,
&c. Patruele tuo, D. & Patrono meo Clemen-
tiß.ac plurimū gratioſo, & Deo seruia deuo-
te, & Ecclesiæ obediam fideliter, ac Illustriſ-
simæ Domui vestræ pro virili grata præſtem
obsequia: Nihil mihi viſum eſt, vel necessa-
rium magis, vel commodius, magisque profi-
ciuum, quam Illustriſime, D.T. ita depingere,
& ob oculos ponere Martinum Lutherum, qui
renouatis reproborum hominum dogmatis, ter-
ras Principatūſque vestrōs conturbat, ut aper-*

EPISTOLA.

Edictum
Cesaris.

tissime videoas tandem, quid boni ex doctrina eius, vel sperare, vel promittere queas. Credere guidem debueras Inuictiss. Cæsari nostra, ac reliquis sacri Roma. Imperij Principibus & proceribus, quando Vrormatiæ in publico Edicto affirmabant. Vnicum istum, non hominem, sed tanquam Diabolum in specie humana sub habitu Monachali plurimorum hæreticorum summe damnatas hæreses, diu absconditas, in unum lacum fœtidum congregantur, ac de novo aliquas excogitasse. Negque Minotaurus gasse, ac de novo aliquas excogitasse. Negque Saxonius. contemnendum prorsus erat, dirum illud portentum, quod post Edictum Cæsaris in Saxonia visum est, dum nasceretur vitulus cucullatus, quem ego in typo Minotaurum Saxonum, Bohemicæ Pasiphaes filium, si non eleganter, probabiliter certe dixi. Atque isto tamen in eum carmine, non ioco sane sed serio lusi, ante tot cædes ac seditiones, quæ portetum istud sequuntæ sunt.

Monstra bouémque cano, Boreæ, qui primus ab oris

Teuthonicas terras profugus confuscat, & omnem

Sub specie Monachi violat pacémque fidémque, &c.

Quod si mea qualiscumque admonitio

EPISTOLA.

jure contemptibilis videbatur, profecto non
debebat poenitus negligi, à nobis grauis illa
Præfatio R. P. Integerrimi ac eruditiss. viri
D. Ioannis Episcopi Roffensis, in defensionem Monstroſa
Assertionis Regiae: In qua sane luculentiter osten- belua.
dit, tum ex sacris literis, tum ex propria Luthe-
ri confessione, in quale monstrum excreuerit
vulpes illa paruula. Sed quid dixi vulpem (in-
quit)? parum est, Canem dixisse ravidum,
imò lupum rapacissimum, aut saeuissimam quan-
dam ursam, quæ raptis catulis furore quodam
agitur, vel magis hæc omnia simul. Multas
enim hoc monstrum intra se bestias alit, Por-
tentosa certe belua, adeò, ut nec earum bestia-
rum, quis Daniel in mari vidit, horrenda mon Dan. 7.
strofitas poterit huius unius beluae maliciam
sufficienter exprimere. Hæc ibi. At, dum con-
temnimus nos hæc omnia, Deus interim non
irridetur impunè, qui pacem suam ita tollit à
nobis, ut neque foris, neque intus pax nobis sit
ulla. Sævit foris gladius armorumque terror
& seditio, intus pauor & rixa conscientie.
Scriptum est enim, Impij quasi mare feruens Es. 57.
quod quiescere non potest. Non est pax impiis,
dicit dominus. Atque ut intelligamus hæc
mala ex diuina ultione prouenire, In eos sem-
per hactenus versa est vindicta, qui religio-

EPISTOLA.

nem antiquam noui Euangelijs prætextu violare ac conculcare tentauerūt. Cūm autem Euangelistæ noui nimium sint arguti ad excusandas excusationes in peccatis, & ad gloriādum in malicia sua, ut persuadeant Illustriſſ. D.T. nihil pertinere ad Lutherum monstra & portenta bestiarum, cum Lutherus homo sit, non
In lib. cōtra epistolā Re- bestia: Tamē ſi vṛſam & leenam, ac veram
gis Angliae. feram, ſeipſum dixerit ipſe: Aliud tibi nunc monstrum propono in humana quidem effigie, sed quale natura humana nunquam produxit. Non ergo existimandum eſt à Deo, aut natura monstrum hoc eſſe. (Quomodo enim tam monſtroſe aberraret in opere ſuo Deus aut natura?) Sed ab illuſore potius & inimico antiquo generis humani, qui mox ab initio primos homines in ſpecie ſerpentis decepit, ac variis deinceps formis in Faunis, Satyris, Silenis, aliisque monſtris, & præſtigiis, Gentes illuſit. Ferunt quidam in Aphrica reperiri alicubi Dracōnem trium aut quatuor capitum, & à Poētis celebratur Geryon triceps, in Hispaniis ab Hercule deuictus, atqui hominem ſeptem caputum nulluſ squam, aut vnguam terra produxit, qualem ſua doctrina peperit Lutherus. Videbis ſanè iſta capita ſepte rā diuersa interſeſe intellectu & ſententia, quam ſunt habitu

EPISTOLA.

figurāq; distincta, vt certissime credas ac pro-
nūcies, vel ipso authore testēque, & iudice Lu-
thero, non ex Deo, sed ex Diabolo esse tātam Lib. 2. contra
in doctrina dissensionem, nec opus fore Catho- tra Zwingli.
licis, aduersus eum multas adducere, vel scri- & Oecol.
pturas, vel rationes, aut sanctorum patrū Con-
ciliarūmque sententias, cum possit facillimē
proprio iugulari gladio, haud secūs atque spu-
rius ille Philisteus, Goliath, quo certe non 1. Reg. 17.
paulō impudentior improbriōrque est Luthe- In cap. Ba-
rus. Ille nanque ex omnibus vnum prouocabat byl. cap. de
ad singulare certamen: hic autem cum sit vi- Eucharist.
ribus longe impar, prouocat omnes in vnum, in
sua Babylone, prouocabat ille hostes dunta-
xat: hic autem prouocare audet in vnum, non
solum omnes Papistas (vt vocat catholicos) Contra Ep̄i
veteres suos aduersarios, verūmetiam cunctos stolā Regis
Suermeros, fratres, & amiculos suos aureos: Angliae.
Quin etiam Diabolos ipsos, quibus tamen ali- In sermone
bi se non vulgariter notum esse, nec vnum sa- Dominica
lis modium cum eis comedisse gloriatur. At Reminiscere
que vt eum insania ipsa insaniorem esse non
dubitamus, Deum quoque Omnipotentem tan-
dem prouocauit ac prouocare docuit. Ea enim
certitudine tentandum est (inquit) quod prae-
stistis, vt non modo totius Mundi iudicia pro-
foliis leuibus, & summis aristis habeamus,

EPISTOLA.

sed & armati simus in morte, aduersus portas inferi, quin etiam aduersus iudicium tentatis Dei pugnare, & cum Iacob contra Deum praeualere. Nos autem verissime dicimus ei, Quid miser & stulte pronocas alios, qui toties expugnas te ipsum? Quis phreneticorum toties momordit seipsum, aut suas dilaniavit carnes? Quoties tute ipsum mordes ac discerpis? Vbi est frons? Vbi memoria tua? Quis unquam toutes redarguit seipsum? Audeo certe (Illustriſſ. Princeps) affirmare, nullum usquam, aut unquam librum huic nostro similem in terris visum esse, non sane, quod hic noster adeò sit vel elegans vel eruditus, sed quod est usque adeò monſtrosus, quia nemo unquam repertus est, qui toutes contrarius fuerit sibiipsi, vel infigmento, vel re ludicra. Quoties contradicit sibiipsi in rebus maxime seriis, & ad aeternam salutem necessariis septiceps iste Lutherus? Hunc igitur laborem ea intentione suscepi, ut fideliter premoneam Illustriſſ. D.T. ne confidat nimium magnificis Lutheri pollicitationibus & iactantius. Vereor enim ne Illust. Saxonias Domus graue patiatur ruborem, si tamdiu sub ea permanferit Lutherus, donec sistendus sit conspectui & iudicio Magnatum & Prælatorum, vel in Concilio generati,

vel

EPISTOLA.

Vel in Conuentu Imperiali coram Cæsare.
Scio enim nullum vnguam productum fuisse
reum in iudicium, qui vel grauius accusari,
vel manifestius conuinci potuerit, quam accu-
sari ac conuinci queat Lutherus: quo nemo fuit
seditiosior, nemo maledicentior, nemo contu-
matior, nemo magis impius & scandalosus,
nemo magis hæreticus, & blasphemus, nemo
denique criminis lesæ maiestatis magis illiga-
tus & obnoxius. Precor itaque & obtestor
(Illust. D.T.) per maiorū tuorum gloriam &
pietatem, per clarissima eorum gesta, per arma
Hussitis veteribus fortissime obiecta, per pios
eorum manes, qui cum Deo & Angelis eius
vivunt, per dignitatem quam ab eis hæredita-
rio iure accepisti, ut melius ac diligentius quā
hactenus considerare digneris, quō res ista ten-
dat: Quām non sit laudabile tanto Principi,
eique tam grandæuo, plus credere vni crimi-
noso Apostatae, qui usque adeò instabilis est,
& sibi ipsi cōtrarius, quām sanctis patribus,
quām sacris Conciliis, quām scripturis & ra-
tionibus Ecclesiæ Doctorum, quām toti deni-
que mundo ac Deo ipsi, contra cuius iudicium
ille pugnare ac præualere non minus furiose
quam stulte ac vanè conatur: Cum interim
respondere non possit Episcopo Roffensi, non

EPISTOLA.

Clichtoueo Naoportueſi, non D. Ioanni Fabri,
non D. Eckio, non D. Vimpinæ, non aliis, ad
quorum multa & magna volumina contra
ſe ædita, aut tacet omnino, aut calumniosum
breuiter obiicit ſcomma, ſatis habens, ſi rudi
populo doctus videatur, & inuitus. Quan-
quam nunc maior pars etiam Lutheranæ plæ-
bis in aliquot articulis plus credit Suermeris
aliis, quam ipſi Luthero. Pars verò resipicit,
ad Ecclesiāmque & Veterem religionem re-
uertitur. Deus Opt. Max. tibi cor, oculosque
aperiat. Itidem in pietate ac religione antiqua,
ut præstigias maliciāmque, & peruersitatem
superbi Apostatæ videre ac internoscere
quaes. Bene vale (Illust. Princeps) & hanc
meam operam clementer in meliorem, in qua
verè inſumpta eſt mihi, accipe partem.

Ex Dresdena IIII. Nonas Ianuarij. Anno à
Natali Domini. M.D.XXIX.